

Lejn Soċjetà Ġusta

Fastidju jseħħ meta jkun hemm atti mhux mixtieqa minnek li joffendu d-dinjità tiegħek jew joħolqu ambjent ostili lejtk. Tgħajjir, theddid, ċajt goff jew mhux mixtieq jew intimità fizika huma kollha forom ta' fastidju jew ibbuljar. Jekk int esperjenzajt xi forma ta' fastidju jew ibbuljar, fuqek jew fuq ħaddieħor, inti għandek id-dritt tirrikorri għall-għajnuna tal-għalliema, waqt li tista' tikkuntattja s-Servizz Kontra l-Ibbuljar fi ħdan id-Dipartiment tal-Edukazzjoni.

Diskriminazzjoni sseħħ meta inti tingħata trattament differenti sempliċement għaliex inti persuna LGBTIQ. Ngħidu aħna li tkun eskluż, miċħud impjeg jew promozzjoni jew li ma titħallix tiegħu sehem bħal sħabek f'attivitajiet partikolari huma forom ta' diskriminazzjoni. Meta jiġri hekk tkun qed tinkiser il-liġi u tista' tfittex rimedju legali, għaliex ħadd u għall-ebda raġuni ma għandu jkun diskriminat jew jingħata trattament differenti minn ħaddieħor. Dan joħroġ ukoll minn Artiklu 2 tad-Dikjarazzjoni Universali tad-Drittijiet tal-Bniedem tal-Ġnus Magħquda. Għalhekk kulħadd għandu d-dritt li jkun trattat b'mod ġust. F'każ li tħoss li qed tkun diskriminat tista' wkoll tfittex l-għajnuna mir-Rainbow Support Service jew mill-Kummissjoni Nazzjonali għall-Promozzjoni tal-Ugwaljanza (NCPE).

L-effetti tad-diskriminazzjoni jew l-ibbuljar fuq il-vittma huma serji u jistgħu jhallu effetti gravi u fit-tul. Id-diskriminazzjoni tista' fost l-oħrajn twassal lill-vittma jibda jħossu waħdu, anzjuż u ġġiegħlu jemmen li huwa differenti mill-bqija. Min ikun qed jesperjenza l-ibbuljar jista' jibda jsibha diffiċli jikkoncentra u għalhekk imur lura fl-iskola jew fix-xogħol. Żieda fil-livell ta' biża' u nuqqas fl-abbiltà li wieħed jiddetermina u jikkontrolla l-għażliet tiegħu huma effetti oħra konsegwenza tal-ibbuljar. It-trauma tal-ibbuljar tħalli kemm effetti immedjati fuq il-vittmi, il-familji tagħhom kif ukoll fuq il-membri tal-komunità tagħhom. L-effetti jistgħu jkunu fit-tul saħansitra snin wara li dan l-ibbuljar ikun waqaf billi fost l-oħrajn ikunu temmew l-edukazzjoni formali tagħhom jew tkun ittieħdet azzjoni diretta fil-konfront tal-buli. Xi konsegwenzi diretti tal-ibbuljar huma ż-żieda fid-dipendenza tal-vittmi fuq alkaħol, tabakk u drogi. L-ibbuljar tul it-tfulija u l-adoloxxenza jaffettwa b'mod negattiv fit-tul is-saħħa mentali tal-vittma anke meta dan isir adult.

L-ibbuljar jiswa lill-pajjiż ammonti kbar ta' flus. Minflok jintefqu f'investimenti godda fl-edukazzjoni, fl-isport u f'attivitajiet oħra li jistgħu jgħinu lill-istudenti jiżviluppaw it-talenti tagħhom u hekk jiksibu esperjenza aktar pożittiva, dawn il-flus qed jispicċaw jintefqu fil-prevenzjoni, il-kura tal-vittma u passi kontra l-buli.

Qatt ma hu ġust li xi ħadd ikun iddiskriminat jew ibbuljat u jekk dan iseħħ qatt mhu tort tiegħu. Meta s-soċjetà tagħraf tirrispetta lill-membri kollha tagħha b'mod ugwali u irrispettivament mid-differenzi ta' bejniethom, kulħadd igawdi għaliex f'soċjetà ġusta kull individwu jista' jilhaq il-milja tiegħu u b'hekk jikkontribwixxi għall-ġid tal-istess komunità.

A. Aghżel it-tajba.

1. Tgħajjir u ċajt goff huma forma ta’

- a) diskriminazzjoni.
- b) esklużjoni soċjali.
- ċ) fastidju.

2. Jekk espejenzat xi forma ta’ bbuljar jew diskriminazzjoni, inti għandek

- a) tpattiha lil min qed idejkek.
- b) ma tagħtix kas.
- ċ) tinforma lill-għalliema jew amministrazzjoni tal-iskola.

3. Liema minn dawn huma meqjusa bħala diskriminazzjoni?

- a) Qlajja biex tħassar ir-reputazzjoni ta’ persuna.
- b) Użu bla permess tal-propjetà ta’ persuna oħra.
- ċ) Ma titħalliex tiegħu sehem f’attività mingħajr ebda raġuni valida.

B. Wieġeb dawn il-mistoqsijiet.

1. Għaliex kull individwu huwa protett bil-liġi kontra kull forma ta’ diskriminazzjoni?

---

2. Semmi organizzazzjoni fejn int tista’ tfittex l-għajjnuna jekk tħossok iddiskriminat/a minħabba l-orjentazzjoni sesswali tiegħek.

---

3. Semmi żewġ effetti immedjati tal-ibbuljar fuq il-vittma.

---

4. X'effetti fit-tul jista' jhalli l-ibbuljar fuq il-vittmi?

---

6. Għaliex huwa fl-interess tas-soċjetà li ma jkunx hawn ibbuljar u li kulhadd iħossu sigur?

---

7. Int qatt għaddejt għaddejt minn esperjenza ta' buljar fuqek innifsek jew rajt lil xi hadd minn sħabek jgħaddi minn din l-eserjenza? Kif hassejtek u kif affettwatek din l-esperjenza?

---

8. X'taħseb li jwassal biex persuna taġixxi ta' buli?

---

9. Kont taf li Eminem, Kurt Cobain, Rihanna, Christian Bale, Jackie Chan, Lady Gaga u Justin Timberlake esperjenzaw atti ta' buljar kontribom? X'taħseb li wassal biex ikunu trattati b'dan il-mod?

---

10. Taf b'xi persuna magħrufa li sofriet l-ibbuljar meta kienet iżgħar? Għid kif affettwata din l-esperjenza, fejn sabet l-għajnuna u kif irnexxielha tegħleb l-effetti negattivi li ħolqitilha din l-esperjenza.
